

Kayseri Lisesi Mezunlarından

İZ BIRAKANLAR...

8. Cumhurbaşkanı TURGUT ÖZAL (1927 - 1993)

Kayseri Lisesi Sıralarından Milletin Kalbine ve Tarih Sayfalarına...

Bütün şahsiyetlerin; namını ebediyete kadar götüren tarih olmasaydı, şimdiye kadar gelip geçen büyük adamların ismi çoktan unutulurdu.

Büyük adamlarla aynı nesil içinde yaşamak saadetine erenler, onların menkıbelerini bir kaç nesil sonraya kadar hatırlatmaz şeklinde yaşatırlar. Fakat tarih, bu hatıra ömrünün üstüne çıkarak sadık ve sade kalemiyle sayfalarına geçirdiği şahsiyetleri ebedileştirir.

Turgut Özal'a gelince; O'nun sevdiği tarihe bile ihtiyacı yoktur. Çünkü O, ta ebediyete kadar yaşayacak olan büyük Türk Milletinin 8.Cumhurbaşkanı vasfını almakla zaten ebedileşmiştir. Bugünkü, yarınki ve sonuncu nesle kadar hatırası unutulmayacaktır.

Turgut Özal ölümü ile yalnız bizi değil, bütün dünyayı mateme boğdu. Şu fani alemin insanı sürüp götürdüğü boşlukta arkadan söylenenleri duyabilseydi eğer, göz yaşı mürekkebinden çıkan Özal hakkındaki yazılar mezarda o metin adamı ağlatabilirdi.

Turgut Özal'ın ruhu çok sevdiği büyük Türk milletinin meşalesidir. Sönmeyen, sönmeyecek olan bir ateş halinde milletin sinesinde yaşayan Özal için bu neslin eli kalem tutanları çok güzel yazılar yazdılar. Bugünkü nesil onunla beraber yaşamak bahtiyarlığına erdiği için, dili döndüğü kadar onu anlatacak, kadir bilirliğini gösterecek ve tarihe karşı ödevini yapacaktır. Tarih de bu içten gelen duyguların samimi özetini sayfalarında belirtecek ve bu satırlar dünya durdukça kalacaktır.

Türkiye'nin son yılına her alanda damgasını vuran, son yüzyılda milletimizin yetiştirdiği ender insanlardan biri olan 8.Cumhurbaşkanımız hakkındaki duyguları derlenerek cilt halinde toplansa, dünya matem edebiyatına şahaser bir örnek olur. Türk milletinin eli kalem tutanları bu konu üzerinde o kadar güzel yazılar yazdılar ki, tarihte hiç bir büyüğün arkasından hiç bir milletin bu kadar yandığı, bu kadar içli ve güzel yazılar yazdığı görülmemiştir.

Anayasa'da ifade edilen laiklik ilkesine gönülden bağlı, bununla beraber özel hayatında dindar olan Merhum'un bu meziyetine uygun olarak bugüne kadar hiç bir devlet töreninde

görülmeleyen bir şekilde Tekbirlerle, Selavatlarla, İlahilerle uğurlayan vefalı Türk milletine selam olsun.

Son on yılda Türkiye'nin gündeminde hep o vardı. Gazetelerde, televizyonlarda velhasıl tüm medyada karşımıza her an O çıkardı. Söylediği her söz, yaptığı her icraat gündemi belirlerdi. Ölümü dahi Türkiye'nin gündemindeki pek çok şeyi unutturarak tek gündem oldu.

İnsanların, kıymeti sağlıklarında hiç bilinmemiş. Biz de Merhum'un kıymetini bilemedik. O'nu sağlığında çok üzdük, zaman zaman iç politika malzemesi yaptık. Bütün bunlara rağmen O, memlekete hizmet sevdasından hiç bir zaman vazgeçmedi. Amacı hep memlekete hizmet oldu ve milletini çok sevdi.

O'na bu kadar bağlı olduğumuzu, O'nu bu kadar sevdiğimizi tahmin edemezdik. Ölümü bütün bu duygularımızı netleştirdi. Sevgili Cumhurbaşkanımız, sana Cenab-ı Allah'tan sonsuz rahmet diliyoruz. Nur içinde yat. Mekanın cennet olsun.

Aynı duygular içinde Efsane adam Merhum Osman Kavuncu'yu da anıyoruz. Böyle kişilerin tarihe de ihtiyacı yoktur. Çünkü böyle kişilerin adları ta haşre kadar unutulmayacaktır. Bununla beraber tarih ödevini yapacaktır. Tarihe mal olan şahsiyetlerin vasıflarını, amellerini, fiillerini bizzat tarih yazar.

Şurası da bir gerçektir ki Kayseri Lisesi sıralarından geçip de iz bırakanlar sadece bu kadar değildir. Şüphesiz daha bir çok bunlar kadar veya bunlara yakın oranda vatanına, millete ve insanlığa hizmeti geçen Kayseri Lisesi mezunu iz bırakanlar bulunabilir. Bunların yaşayan veya gelecek nesillere tanıtılıp, ilham kaynağı olabilmeleri için ilgililerin bizzat veya yakınlarının bu kişilerin özgeçmişleriyle ilgili bilgi ve belgeleri 21-22 Ağustos 1993 törenlerinden sonra çıkacak olan "100.Yıl Şeref Belgeseli'nin basımından önce bize ulaştırmaları dileğimizeyizdir.

KAYSERİ LİSESİ 100. YIL
ŞEREF BELGESELİ
TERTİP KOMİTESİ BAŞKANLIĞI

CUMHURBAŞKANI

SAYIN TURGUT ÖZAL'IN

ÖZGEÇMİŞİ

Türkiye'nin 8.Cumhurbaşkanı Turgut ÖZAL 1927 yılında Malatya'da doğmuştur. Ziraat Bankası memuru olan babası Sadık Bey'in tayini nedeniyle Turgut Özal Lise 1. sınıfı Konya Gazi Lisesi'nde okudu. Lise 2. ve 3.sınıfları ise Kayseri Lisesi'nde okuyarak 1944-1945 öğretim yılında Kayseri Lise-si'nden mezun olarak 16.06.1945 tarih ve 925 numaralı Kayseri Lisesi diplomasını almıştır.1950 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi'nden Elektrik Mühendisi olarak mezun olmuştur. Turgut ÖZAL 1952 yılında A.B.D'ye giderek ekonomi tahsili görmüştür. Türkiye'ye döndükten sonra Elektrik İşleri Etüd İdaresi Genel Müdür Yardımcısı olmuş ve Hirfanlı, Kemer ve Demirköprü baraj-larındaki Türkiye'nin en büyük hidroelektrik santrallerini de kapsayan Türkiye'nin elektrik-fikasyonu ile ilgili projeler yürütmüştür.

1961-62 yılları arasında askerlik hizmetini Milli Savunma Bakanlığı Bilimsel Danışma Kurulu üyesi olarak ifa etmiş ve Devlet Plan-lama Teşkilatı 'nın kurulmasına katkıda bu-lunmuştur. Aynı zamanda Ortadoğu Teknik Üniversitesi'nde de ders vermiştir.

Turgut ÖZAL, Keban Barajı ve hidroelekt-rik santralının proje çalışmalarında ve finans-manının temininde çok önemli rol oynamıştır. Ayrıca Boğaz Köprüsü projesi, Karadeniz Bakır İşletmeleri, Seydişehir Alüminyum Te-sisleri ve İstanbul Ambarlı Elektrik Santrali projelerinde çalışmıştır.

Turgut Özal bir süre Başbakanlık Teknik Uzmanlar Kurulu Üyesi olarak görev yapmış ve 1967-71 yılları arasında da Devlet Planla-ma Teşkilatı Müsteşarlığı görevini de yürütmüştür. Turgut Özal Ekonomik Koordinasyon Kurulu, Para ve Kredi Kurulu, RCD Koordinasyon Kurulu ve AET Koordinasyon

Kurulu Başkanlıklarını yürütmüştür.

1971-73 tarihleri arasında Özal, Dünya Bankası'nda çeşitli endüstri ve madencilik ile ilgili projelerde ve gelişmekte olan ülkelerde madencilik politikaları konularında danışman olarak görev yapmıştır.

Türkiye'ye döndükten sonra çeşitli sınıai kuruluşlarda çalıştı ve 1979 yılı sonlarına doğru Başbakanlık Müsteşarı olarak atandı. Aynı dönemde Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı görevini de vekaleten yürüttü.

Turgut Özal, bu görevi sırasında uygula-maya konan sıkı ekonomik politikaların baş-mimarıdır. Aynı dönemde Özal, Türkiye'nin uluslararası ekonomik ilişkilerini de yürüt-müştür.

12 Eylül 1980 tarihinde Ekonomik İşlerden Sorumlu Başbakan Yardımcısı ola-rak atanmıştır. 1982 yılında bu görevinden istifa etmiştir. 1983 yılında Anavatan Parti-si'ni kurmuş ve aynı yıl yapılan genel se-çimlerde başarılı olarak Türkiye'nin 19. Baş-bakanı olmuştur.

Özal, 1987 yılında yapılan ve Anavatan Partisi'ne rahat bir çoğunluk sağlayan erken seçimleri müteakiben ikinci bir dönem ikti-darda kalmıştır.

31 Ekim 1989'da Turgut Özal, TBMM tarafından Türkiye Cumhuriyeti'nin 8.Cum-hurbaşkanı olarak seçilmiş ve 9 Kasım 1989 tarihinde bu görevine başlamıştır.

Turgut Özal'ın çeşitli ekonomik ve teknik konularda bir çok raporları mevcuttur ve Fransızca ve İngilizce olarak yayınlanmış olan "Turkey in Europa" isimli bir kitap yazmıştır.

Evli ve üç çocuk babası olan Özal, İn-gilizce ve Fransızca konuşmaktadır.

26 Ocak 1993

Kayseri Lisesi'nin kıymetli Öğretmen ve Öğrencileri;

*Mezunlarından biri olmakla iftihar ettiğim Lisemizin
100.Kuruluş yıldönümünü yürekten kutluyorum.*

*Yüzyıl bir eğitim kurumu için başarılarını isbat etmek ve
şerefli bir gelenek oluşturmak için oldukça yeterli bir süredir.
Geçmiş yıllara bakarak memnuniyetle görüyorum ki; Kayseri
Lisesi kendi ehliyet ve değerini isbat edebilmiş kıymetli okul-
laruzdan biri olmayı hakkıyla başarmıştır.*

*Emeği geçen eski, yeni bütün öğretmenlerimize ve
yöneticilerimize şükran borçluyuz.*

Sevgili öğrenciler;

*Vatanımız tarihin en eski çağlarından bu yana bir çok uy-
garlığın üst üste katlandığı ve kaynaştığı zengin bir tarih hazi-
nesidir.*

*Bin yıl önce Orta Asya'dan dalga dalga göçerek, Anadoluya
gelen müslüman Türk boyları, önce büyük ve küçük Selçuklu
İmparatorlukları, sonra da Osmanlı İmparatorluğu
dönemlerinde, mirascı olmaktan şeref duyduğumuz bir büyük
uygarlık oluşturdular. Kayseri her zaman ve her dönemde bu
büyük uygarlığın en değerli kültür merkezlerinden biri
olmuştur.*

*Bunu niçin vurguluyorum? Çünkü; Kayseri'de hizmet veren
bütün eğitim ve kültür kurumları böylesine büyük ve şerefli bir
mirasın bilinci ile çalışmışlar ve çalışacaklardır.*

*Lisemize emeği geçen veya umut bağlayan herkesle beraber
ben de şimdiye kadar sağlanan üstün başarıların devamını di-
liyor ve bekliyorum.*

*Biz eski mezunlardan çok daha ileri başarılarla ulaşmanız
dileğiyle hepimizi gözlerinizden öperim.*

TURGUT ÖZAL

KAYSERİ LİSESİ 1943 - 1944 5-B SINIFI LİSTESİ

Sıra No:	Okul No:	Adı,Soyadı	Sıra No:	Okul No:	Adı,Soyadı
1	8	Latif Yüksekser	29	1311	İrfan Koç
2	13	Ahmet O. Develioğlu	30	1341	Veli Pancarcı
3	18	Hilmi Yılmaz	31	1377	Mehmet Kınaç
4	119	Abdulkadir Güzel	32	1405	Mehmet Öztürk
5	138	Turan Özbatur	33	1411	İrfan Ersavaş
6	199	Abdürrahim Varinlioğlu	34	1414	Yavuz Sutekin
7	206	Ahmet Kapusuz	35	1418	Naci Karaca
8	380	Halis Benli	36	1419	Süleyman Yakacaklı
9	430	Ahmet Tetik	37	1420	Sadık Gonca
10	441	Orhan Erdoğan	38	1426	Perihan İşçen
11	520	Özcan Tümöz	39	1522	Nihat Taşçıoğlu
12	539	Belma Başaran	40	1542	Cevat Koçer
13	552	Ahmet Güler	41	1566	Refik Uluçay
14	632	Hamdi İkiz	42	1636	Sebati Altunal
15	682	Fikriye Telaloğlu	43	1663	Kemal Özgen
16	764	İhsan Gözübüyük	44	1743	Mehmet Özkök
17	789	Şevki Oflazer	45	1756	TURGUT ÖZAL
18	854	İsmail Alikiş	46	1760	Ahmet Kılçadır
19	860	Mehmet Atasın	47	1764	Şahin Ayata
20	897	Ahmet Ayvaz	48	1767	Ahmet Sarıkaya
21	923	Şaban Kol	49	1777	İsmail Çopuroğlu
22	989	Rasim Özveri	50	1804	İrem Akdamar
23	1033	Abdullah Ergüven	51	1805	Refik Erdoğan
24	1120	Salih Gazioğlu	52	1823	Tahsin Oğuzbaşaran
25	1143	Nevzat Yayık	53	1834	Nejat Tezcan
26	1150	Nezih Yayan	54	1859	İzzet Aral
27	1288	Orhan Aksoy	55	1903	Vahdet Canpolat
28	1308	Nefise Bülbül	56	1941	Emir Sungur
			57	1972	Halis Doğan

KAYSERİ LİSESİ 1944 - 1945 ÖĞRETİM YILI 6 FEN A SINIFI LİSTESİ

Sıra No:	Okul No:	Adı,Soyadı	Sıra No:	Okul No:	Adı,Soyadı
1	22	Yavuz Fevzioğlu	20	1120	Salih Gazioğlu
2	56	Adnan Ataklı	21	1150	Nezih Yayan
3	72	Mustafa Göker	22	1163	Mustafa Sabri Duran
4	80	Ahmet Açıkgöz	23	1259	İbrahim Hakkı Eken
5	87	Osman Akşehirlioğlu	24	1303	Derviş Atıla
6	95	Kazım Yavuz	25	1377	Mehmet Kırac
7	138	Turan Özbatur	26	1418	Naci Karaca
8	178	Şadi Hızır	27	1430	Sadık Hança
9	358	Yüreğir Bayatur	28	1500	Atilla Akyar
10	405	Necdet Taş	29	1522	Nihat Taşçıoğlu
11	520	Özcan Tümöz	30	1663	Kemal Özgen
12	604	Necmettin Özcan	31	1658	Ömer Uyar
13	613	Hakim Demirci	32	1673	Ahmet İlhan
14	764	İhsan Gözübüyük	33	1756	TURGUT ÖZAL
15	782	Süleyman Duygulu	34	1759	Zeki Alemdaroğlu
16	822	Kemal Sarı	35	1975	İsmet Dinç
17	853	Ahmet Tosuner	36	1983	Ahmet Kazım Erkan
18	854	İsmail Alikiş	37	1984	Vehbi Erer
19	1091	Nuri Ural	38	539	Belma Başaran

Abdülhak Hamit Tarhan'ın dediği gibi: "Çocuğa kim demiş küçük şeydir; Bir çocuk belki en büyük şeydir..." Evet bugün, girdiğimiz sınıflarda hitapettiğimiz öğrencilerimiz yarının büyükleridir. Cumhurbaşkanımız Sayın Turgut Özal'ın Kayseri Lisesi'nde okuduğu iki yıldaki sınıf listeleri. Listelerde daha kimleri görüyoruz ki... Şüphesiz çocuk her ana-babanın en değerli hazinesidir. Çocuğa verilen değer, sadece ailenin değil, milletin yarınını da etkiler. Yarının büyükleri olacak çocuklarımızı "İyi - Güzel - Doğru" bir yolda yarına hazırlamak; ana-baba, öğretmen ve eğitimcilerin başlıca ödevlerindedir. Listede dikkati çeken bir diğer husus da o yıllarda 57 kişilik sınıfların bulunmasıdır.

Kayseri LİSESİ Salıfe: 7
KAYSERİ KÖLÜ BİTİRME BELGESİ DEFTERİ

Ders yılı: 1944-1945 Devresi: H. H. H. H.

E-Notlar	Fiziki-Semaliç	Türk	Cesuriye	Cisim	Cezasim	Aritmetik	Nihaiçigim	Fizik	Eğitim	Kısmi ilim	Cimnastik	Adabik	Toplam	Belge			Kaz. Sij. vermes. juri. idareçisi	Belgesi kimine imzası	Fotoğraf
														Değere	Notları	Tarih			
6	6	8	8	7	7	7	9	5	10	10	9	8	100	923	16.07.1945		N. T. Çiğdem		
Adi ve soyadı: Nihat Tarci Babasının adı: H. H. H. H. Doğduğu yer ve yılı: Kayseri 1341 Okul numarası: 1522																			
8	5	9	10	6	6	8	10	5	5	5	9	8	94	924	16.07.1945		N. T. Çiğdem		
Adi ve soyadı: Nemat Özgün Babasının adı: M. H. H. H. Doğduğu yer ve yılı: Orta 1927 Okul numarası: 1663																			
8	10	10	9	10	10	10	10	10	10	10	10	9	126	925	16.07.1945		N. T. Çiğdem		
Adi ve soyadı: Turgut Özal Babasının adı: Melomet Doğduğu yer ve yılı: Melotjo 1924 Okul numarası: 1756																			
10	8	9	8	8	8	8	10	10	9	10	7	8	113	926	16.07.1945		N. T. Çiğdem		
Adi ve soyadı: Zeki Alendargül Babasının adı: Mehmet Doğduğu yer ve yılı: Kayseri 1926 Okul numarası: 1759																			
7	7	10	6	7	5	5	9	9	5	7	9	8	99	927	16.07.1945		N. T. Çiğdem		
Adi ve soyadı: Ahmed Kayseri Erkan Babasının adı: Vahdetim Doğduğu yer ve yılı: Kayseri 1341 Okul numarası: 1953																			

Kayseri Lisesi kuruluşundan beri devletin her kademesinde görev alan kişiler yetiştirmiştir. Cumhurbaşkanımız Turgut Özal'da Kayseri Lisesi mezunu olup mezuniyet defterindeki notları görülmektedir.

LİSE YILLARI Turgut Özal, aynı şekilde liseyi de Kayseri'de okumuştur. Kayseri Lisesi mezunlarından olan Özal, anne-babası ve kardeşleriyle. Bu yıllarda Korkut'da Kayseri Lisesi'ne devam ediyordu. Yusuf Bozkurt ise henüz ilkokul çağındaydı

CUMHURBAŞKANI TURGUT ÖZAL'IN VEFATI ÜZERİNE TÜRKİYE VE DÜNYA'DA NELER SÖYLENDİ...

Beklenmeyen büyük acı

Türkiye
GÜNLÜK SİYASİ GAZETE

18 NİSAN 1993 PAZAR
FİYATI 4000 TL

Milletimizin başı sağolsun

✓ Dün sabah aniden rahatsızlanan Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın, kaldırıldığı hastanede vefat etmesi, bütün yurttta büyük üzüntüye yol açtı...

Son gezi O'nu çok yormuştu

Türk Milletinin başı sağolsun

Kayseri

"Kayseri'de halkın, gözü, kulağı sesi"

18 NİSAN 1993 PAZARTESİ FİYATI 3000 TL

GÜNLÜK
Gazete

ULUSAL YAS İLAN EDİLDİ
YAS İLAN EDİLDİ Özal'ın asi ölümü Kayseri'de olduğu gibi tüm yurtta ve dünyada büyük üzüntü yarattı.
LİDERLER DÜNDÜ Özal'ın ölüm haberi alınır Başbakan Süleyman Demirel, Aydın ve İzmir'e yaptığı gezisi yarında keşkek Ankara'ya döndü. Başbakan Yardımcısı İsmail ile Yılmaz DÜNYADA SOK Cumhurbaşkanı Özal'ın ölümü, dünyada kim bu yok yarattı. Başta İngiltere, Romanya, Fransa, AFP, Amerikalı haber "fla" olarak duyurdu.
BİR AY İÇİNDE SEÇİM Anayasa'ya göre Cumhurbaşkanı seçimi meclis oturmasından 10 gün sonra seçimin yapılması 30 gün içinde sonuçlandırılması gerekiyor. Seçim takvimi 27 Nisan - 27 Mayıs arası.

• "Türk ulusu 17 Nisan 1993 Cumartesi günü saat 14.30'da çok değerli bir devlet adamını kaybetmiştir. Türkiye'nin liberalleşmesi yönünde en önemli adımı atan, çağdaş,

SABAH
18 NİSAN 1993 PAZARTESİ TELEGRAMA İSTAFİ 7000 LİRA

BİR İŞIK SÖNDÜ

Türk siyasi hayatının son 13 yılına damgasını vuran ülkemize yeni ufuklar açarak unutulmayacaklar arasına giren Cumhurbaşkanı Özal'ın dün saat 14.30'da kaybetmesi

Türk milletinin başı sağolsun

• Bir hafta boyunca siyasi tartışmalar, Erbakan'ın görevini kabullenmesi, dışişleri bakanlığına atılması, Özal'ın anımsanması gibi çok önemli olaylar yaşandı.
• Başbakan Süleyman Demirel, Aydın ve İzmir'e yaptığı gezisi yarında keşkek Ankara'ya döndü.
• Cumhurbaşkanı Özal'ın asi ölümü, dünyada kim bu yok yarattı.
• Başbakan Süleyman Demirel, Aydın ve İzmir'e yaptığı gezisi yarında keşkek Ankara'ya döndü.
• Cumhurbaşkanı Özal'ın asi ölümü, dünyada kim bu yok yarattı.
• Başbakan Süleyman Demirel, Aydın ve İzmir'e yaptığı gezisi yarında keşkek Ankara'ya döndü.

DÜNYADA BÜYÜK ŞOK!

Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın ani vefatı, yurt içinde ve dışında olduğu gibi yurt dışında da büyük şok yarattı. Acı Haber, başta İngiliz Reuter, Fransız AFP, Amerikan AP ve Alman DPA olmak üzere belli başlı bütün ajanslar tarafından "Flash" olarak duyuruldu. Dünya ülkelerinin, Türk dünyasını yasa boğan kapıyla ilgili tepkileri şöyle oldu:

ABD: Amerika Birleşik Devletleri Bakanlığı'ndan yapılan resmi açıklamada, duygulu bir ifade kullanıldı ve şöyle denildi: "Sayın Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın ani ölümü, Washington'da büyük bir şok ve acıyla karşılanmıştır. Biz çok yakın bir arkadaşımızı ve büyük bir lideri kaybetmiş durumdayız.. Sayın Özal'ın olmadığı bir dünya, hiç bir zaman eskisi gibi renkli ve güzel olmayacaktır."

KKTC: Türkiye'nin 8.nci Cumhurbaşkanı'nın vefatı nedeniyle KKTC'de genel yas ilan edildi, ülkede bayraklar yarıya indirildi. Vefat haberi duyulması üzerine bayrak Radyo Televizyon Kurumu da matem yayınına başladı. KKTC Cumhurbaşkanı Rauf Dektaş, Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın eşi Semra Özal'a başsağlığı mesajı gönderdi.

AZERBAJYAN: Azerbaycan Cumhurbaşkanı Ebulfez Elçibey, Türkiye'nin Bakü Büyükelçisi Atilla Kramanoğlu'nu bizzat arayarak Türk Milleti'ne başsağlığı mesajında bulundu. Diğer Azeri yetkililer de elçiliği aradılar.

ALMANYA: Alman Radyo ve Televizyon Kurumu Özal'ın ölüm haberini yayınlarını yarıda keserek verdiler. Haftasonu tatilini Ludwigshafen'deki evinde geçirmekte olan Başbakan Helmut Kohl'da derhal arananak olaydan haberdar edildi.

İNGİLTERE: İngiliz yayın kurumu BBC televizyonu öğlen haber bülteninde Özal'ın Kalp yetmezliğinden öldüğünü duyurdu. Özal'ın Türkiye'nin Avrupa ve İslam Ülkeleri arasında saygın bir yere ulaşması için çaba gösterdiğini dile getirdi.

FRANSA: Cumhurbaşkanı Özal'ın ani ölümü, Fransa'da da Radyo ve TV'lerin yayınlarına anında yansdı. Haberlerde Özal'ın 11 günde 12 bin kilometrelik bir seyahatten döndüğüne dikkat çekildi ve halkın Özal'ı "Tonton" ismiyle andığı bildirildi.

İTALYA: Özal'ın ölümü RAI TV kanalı haber programında araya girerek verdi. Özal'ın biyografisini okuyan spiker, devlet adamının ülkesinin yaşadığı kritik bir dönemin içinde ölmesinin tahlihsizlik olduğunu söyledi.

YUNANİSTAN: Devlet Televizyonu'nun birinci kanalı ET - 1 ve özel radyo ve TV'ler Özal'ın ölümünü flaş haber olarak verdiler. 4 günlük Türkiye ziyareti için İstanbul'a gelen Yunan Dışişleri Bakanı Mihail Papakonstantinu ise Özal'ın ölüm haberini aldığı Çırağan Otelinde "Çok üzgünüm. Bu konuda birşey söyleyemeyeceğim" dedi.

HOLLANDA: Hollanda Televizyonu teletex bülteninde "Türk Cumhurbaşkanı Özal yaşamını yitirdi. "Özal'ın ani ölümü son günlerdeki aşırı yorgunluktan olabilir. "yorumu yapıldı.

NATO: Genel Sekreter Manfred Wörner, Türkiye'nin Daimi Temsilcisi Büyükelçi Tuğay Özçeri'ye başsağlığı diledi. Nato'daki bütün bayraklar da yarıya indirildi.

İŞ DÜNYASI AĞLIYOR...

HALİS KOMİLİ: (TÜSİAD Başkanı): Türk toplumu kendisine çok önemli hizmetler veren büyük bir devlet adamını vaktisiz kaybetmiştir. Turgut Özal, sahip olduğu vizyonla, toplumumuzda açtığı yeni ufuklarla, cesaretli, kararlı uygulamalarıyla, halkla kaynaşan rahat ve renkli kişiliğiyle, Türk toplumu tarafından şükranla hatırlanacaktır.

RONA YIRCALI: (TOBB ESKİ BAŞKANI): Özellikle ekonominde yaptıklarıyla Türkiye için önemli değişiklikler getirdi. Bu yüzden kendisi uzun seneler hatırlanacaktır. Hepimizin başı sağolsun.

ALİ KOÇMAN: (TÜSİAD ESKİ BAŞKANI): Son on yıldır beni Özalcı diye itham ediyorlardı. Şimdi Özalcı olmaktan iftihar ediyorum. Özal, yaptıklarıyla tarihe geçecek. Ne kadar önemli bir kişilik olduğunu, yaptıklarının değerini bundan sonra daha iyi idrak edebileceğiz.

BÜLENT ŞENVER: (Pamukbank Genel Müdürü): Türk ekonomisinin dünyaya açılması için Türkiye'ye ilk kapıyı açan liderlerdendir. Yenilikçi, dinamik, yaratıcı ve sorumluluk almaktan kaçmayan ve iş bitirmeyi seven bir liderdi. Değerli bir lideri kaybettiğimiz için çok üzgünüm.

SAFFET ULUSOY: (Uluslararası Nakliyeciler derneği Başkanı):

Türkiye, büyük kurtarıcı Atatürk'ten sonra en büyük liderini kaybetmiştir.

YALIM EREZ: (TOBB Başkanı): Cumhurbaşkanı Özal'ın ani vefatı her teşebbüs camiyamızı derin bir üzüntüye boğmuştur. Devlet ve millet hizmetinde çok önemli çalışmalarda bulunan merhum Cumhurbaşkanımız, 6 yıllık Başbakanlık dönemi sırasında da Türk ekonomisiyle yakından ilgilmiş, serbest pazar ekonomisine geçilmesinde globalleşme ve küreselleşmesinde önemli adımlar atılmasını sağlamış, özel teşebbüse büyük önem atfetmiştir.

BÜLENT ECZACIBAŞI: (TUSİAD eski Başkanı): Cumhurbaşkanı Özal, bir devrin sembolü olarak tarihte yerini aldı. Ülkemize yeni ufuklar açmış gerçek bir lider yürüdü. Geçmişin kalıplarını kırmakta gösterdiği cesaret hepimize örnek olacaktır.

SANAT DÜNYASI ÖZAL'A AĞLIYOR

GENCAY GÜRÜN: Son derece üzgünüm. Ne söyleyeceğimi bilmiyorum. Şehir Tiyatroları'na her zaman en büyük yakınlığı göstermiş, pek çok oyunumuzu izlemiştir. Hatta bir oyunumuzu ayakta alkışlamıştı. Herkes otururken o ayakta alkışlamıştı. Hatta tiyatrodaki böyle bir resmi var. Şimdi bu fotoğrafı güzel ama acı bir anı olarak saklayacağız.

ŞÜKRAN GÜNGÖR - YILDIZ KENTER: Çok şaşkınsınız... Çok üzgünüz... Bu güne kadar kimsenin düşünmediği çok gerekli buluşlarla Türkiye'nin siyasi, ekonomik çehresini değiştiren bu parlak zekanın bu kadar erken yaşta kaybı milletçe büyük talihsizliğimiz.

TEVFİK GELENBE: Üzüldüm. Sanatçıya değer veren, sanatçıyı yücelten bir yapıya sahipti. Türk siyasi tarihine bir renk, ekonomiye değişiklikler getiren bir devlet adamıydı.

MÜJDAT GEZEN: Türkiye adına çok üzüldüyorum. Turgut Özal mizaha karşı en hoşgörülü siyaset adamıydı. Hakkında "Ağır" diye nitelendirilebilecek esiriler yaptık, karikatürler çizdik bir tek tepki gelmedi. Sanıyorum kendi alanında bir boşluk olacak.

HÜLYA KOÇYİĞİT: Çok korkunç bir haldeyim. Ne söyleyeceğimi bilemiyorum. Hayatta babamdan sonra sevdiğim, "baba" dediğim bir insandı. Türkiye için çok gerekli bir insandı.

AYDAN ŞENER: Bu kadar sevdiğimi bilmezdim. Ölümü çok ani oldu bizim için. Türkiye için yaptıkları da azımsanamaz. Hepimizin başı sağolsun.

LEVENT KIRCA: Haberi sette öğrendik ve öylece kalamadık. Hepimizin gözleri doldu. Şu anda da çalışmayı durdurduk. Memleketin başı sağolsun. Sempatik ve renkli bir kişiliğe sahipti.

ASIM EKREN: Kendisini babamdan çok severdim. Bizim kısa da olsa kişisel bir beraberliğimiz oldu. Üç sene süren bu beraberlik içinde birbirimizi çok sevdim. Türkiye için büyük bir kayıp. Eksikliği çok sonra belli olacak. Onunla geçen günlerimi unutamam.

BAŞSAĞLIĞI MESAJLARINDAN

Türkiye'nin varlığını ve önemini bütün dünyaya öğrettiniz. Ulusal gururumuz sizinle yeniden canlandı. Türk ekonomisine ve dünyasına evrensel boyutlar getirdiniz. Reklamcılık sektörümüzü, iletişim teknolojilerini dünya ile aynı düzeye ulaştıran atılımlar yaptınız. Sizin düşlediğiniz Türkiye'yi gerçekleştirmek için, sizin ilkelerinizi korumak ve tanıtmak, bu memleketin görevidir. Türkiye için öneminiz, yıllar geçtikçe daha iyi anlaşılacak. Türk halkının yüreğindeki yeriniz artık değişmeyecek.

CUMHURBAŞKANI SAYIN TURGUT ÖZAL

Vefat etti. Kendisine Tanrı'dan rahmet, ailesine sabır dileriz.
Dünyanın başı sağolsun.
CENAJANS/GREY

SEMRA ÖZAL,

*Sevgili eşim,
Cumhurbaşkanımız Turgut Özal'ın vefatı dolayısıyla
göndermiş bulunduğunuz mesaj, ailemizin yaşamındaki bu zor
dönemde ihtiyacımız olan güç ve desteğe katkıda bulunarak
acımızı hafifletmiştir.
Nazik ve kadirşinas ilginiz için teşekkür eder,
sevgi ve selamlarımızı sunarız.*

"Türk ulusunun önünde yeni ufuklar açan, Türk insanına 2000'li yılların bakış açısını kazandıran, içte güçlü, dışta saygın bir Türkiye için yaşayan çağımızın yetiştirdiği ender devlet adamı..."

Lapis Şirketler Topluluğu
"Türk ekonomik ve sosyal hayatında yeni bir devir açan, ileri görüşlü büyük devlet adamı"

TİSK
"Türkiye'yi 21.yüzyıl'a taşıyacak çağdaş bilim ve teknolojinin ülkemize gelmesine öncülük eden Cumhurbaşkanı..."

Süleyman Bulak
"Türk işadamı, bugün kendisini dünya boyutunda hissediyordaki, yolunu siz açtınız. Türk sermaye piyasası koşuyorsa eğer ilk ivmesini siz verdiniz. Çağımıza ve ülkemize yakışmakla kalmadınız, çağı aşmaya zorladınız hepimizi..."

Nasrullah Ayan
"Sürekli yeni düşünceler üreten, atılımcı devlet adamı"

Naciye ve Muzaffer Yaşar
"Ülkemizin liberal ekonomiye geçişinde attığı büyük adımları daima hayranlıkla izlediğim, 21 yıl önce Amerika'da ilk tanıştığımızda ülkeme dönme arzuma en içten desteği veren büyük insan..."

Erol Kerim Aksoy
"Bilgide, sanayide ve teknolojiye dünyada bizi önemli bir mevkie getiren, barış içerisinde kavgasız yaşamayı öğreten, kendimize güvenimizi sağlayan, dünyada itibarımızı artıran, 2000'li yılların mimarı, 20.yüzyılın son çeyreğine damgasını vuran içimizden biri..."

Ali Talip Özdemir
"Memleketimizde önemli inkılapları gerçekleştiren mümtaz devlet adamı..."

Asım Karabıyık
"Ülkemizin gelişme ve sanayileşme hamlesinde önderlik yapan, geniş görüşlü, reformcu devlet adamı..."

AKSA
"Yakın tarihimizi yönlendiren büyük devlet adamı"

ORSA Holding
"Özerk Futbol Kanunu, Spor Yasası, Olimpiyat Oyunları gibi konuları, siyasette ve devlet adamlığında başardığı zihniyet reformu gibi, Türk sporuna taşıyan, Türkiye'de yeşil sahalara dönemini başlatan, fonlarla spora kaynak oluşturan Cumhurbaşkanımız..."

Fenerbahçe Spor Kulübü
"Çağımızın yetiştirdiği büyük insan, büyük lider, büyük dost ve büyük devlet adamı"

Dr.Azi Oflazoğlu
"Babacan, devrimci, yenilikçi, inançlı, mücadeleci, sevgi dolu, meraklı, cesur, kararlı Turgut Özal'ımızı doğanın bölgemize, ülkemize, bize armağan ettiği bu hazineyi değerlendiremediğimiz gibi yıprattık ve kaybettik..."

Mehmet Betil

Özal'sız 3. yıl

Ani ölümüyle, Türkiye'nin yönetim ve siyaset hayatındaki tüm taşları yerinden oynatan merhum Cumhurbaşkanı'nın yokluğu hâlâ hissediliyor

UNUTAMADIK 8. Cumhurbaşkanı Turgut Özal, ölümünden 3 yıldır halen Türk milletinin kalbinde yaşıyor.

Anıtmezar'a akın

24 Ocak kararlarından itibaren Türkiye'nin geleceğine damga vuran her icraatın başlangıcında yer alan rahmetli Cumhurbaşkanı Turgut Özal, Taksim Meydanı'nda anıtmezar'a gidenlerin başında kalbinde yaşıyor.

Ne diyorlar

Onlar bile unutamadı

- Prof. Ergil: Bir devletin geleceği...
- Bekir Coşkun: Kaçığı değil...
- Sirm Sakık: Yaşadığı gibi...

Boşluğu doldurulamadı

24 Ocak'ta, her devletin geleceğine damga vuran her icraatın başlangıcında yer alan rahmetli Cumhurbaşkanı Turgut Özal, Taksim Meydanı'nda anıtmezar'a gidenlerin başında kalbinde yaşıyor.

Radikal düşünceler

24 Ocak'ta, her devletin geleceğine damga vuran her icraatın başlangıcında yer alan rahmetli Cumhurbaşkanı Turgut Özal, Taksim Meydanı'nda anıtmezar'a gidenlerin başında kalbinde yaşıyor.

Özal'sız 3. yıl

24 Ocak kararlarından itibaren Türkiye'nin geleceğine damga vuran, her icraatın başlangıcında yer alan rahmetli Cumhurbaşkanı Turgut Özal, halen Türk milletinin kalbinde yaşıyor...

REŞAT ŞÜPHESİZ - ERSAN AÇIKAY

Türkiye, 8. Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ı kaybedeli üç yıl oldu. Yaptığı reformlarla ülkeyi 21. yüzyıla hazırlamak için giriştiği yoğun tempoya kalbi dayanmayan merhum Turgut Özal'ın ölümü ile meydana gelen siyasi boşluk hala doldurulmuş değil. Ülkeyi yönetenler veya yönetmeye talip olanlar hep O'nun izinde olduklarını, O'nun misyonunu taşıdıklarını söyleyerek halktan oy almaya çalıştılar.. Sağlığında en katı muhalefeti yapanlar bile, şimdi O'nun yaptığı reformların vazgeçilmez olduğunun en büyük savunucusu durumundalar.

ÖLÜMÜ DE ANI OLDU

Yaptıkları ve söyledikleri ile herkesi şaşırtan Turgut Özal, ölümüyle de bütün

milleti şaşırtmıştı. Cumhurbaşkanı'nın ani ölümü ile adeta yetim kaldığını hisseden vatandaşlar, O'na olan sevgilerini Türkiye'de bugüne kadar yapılan en görkemli cenaze töreni ile gösterdiler. Yüzbinlerce insanın en yakınlarının canazesindeymişçesine katıldıkları cenaze töreni, O'nun milleti ile ne kadar bütünleştiğini de gösterdi. Topkapı'daki Anıtmezar'a defnedildikten sonra da her ilden vatandaşlar akın akın gelerek ruhuna fatiha okudular. Cenazesinde ise tam bir sentez yaşandı. Askeri törende çalınan cenaze marşının yanı sıra vatandaşların getirdiği tekbir sesleri birbirine karıştı. İşte Cumhuriyet tarihinden itibaren milletin özlediği tablo. En yüksek seviyede devlet yöneticisi olan birine vatandaşın sahiplenmesi... Gazeteler, O'nun ölüm yıl dönümlerinde "Alışamadık" manşetiyle çıktı.

SIYASET TEPETAKLAK OLDU

Özal'ın ölümüyle en çok siyaset dünyası sarsıldı. Devletin zirvesinde kopan kaya, eteklerdeki bütün taşları yerinden oynamasına sebep oldu. Önce, kendi açtığı sivil Cumhurbaşkanı yolundan gidildi. Doğru Yol Partisi Genel Başkanı olan Süleyman Demirel, Başbakanlık'tan ayrılarak Cumhurbaşkanı oldu. Tansu Çiller de, Demirel'den boşalan Başkanlık koltuğuna oturdu. Bu değişikliklerden SHP de nasibini aldı. Genel Başkan Erdal İnönü önce parti Başkanlığından sonra da siyasetten ayrıldı. Turgut Özal'ın rahmetli olmasından sonra siyaset dünyasında bir vizyon savaşı başladı. Kendisinin kurduğu ANAP devamlı olarak onun çizgisinden uzaklaşmak ve vizyonuna sahip çıkmakla suçlandı. Genel Başkan Mesut Yılmaz, her vesileyle Özal'ın devamı olduğunu vurguladıysa da, en büyük atılımı 24 Aralık Genel Seçimleri'nden yaparak kardeş Turgut Özal'ı ANAP'tan millet vekili olmaya ikna etti. Zaman zaman DYP Genel Başkanı Tansu Çiller, Özal misyonunu asıl kendisinin taşıdığını, özelleştirme ve devleti küçültme gibi konularda Özal'ın izinden gitmesine rağmen, ANAP'ın kendisine yeterince destek vermediğini halka şikayet etti.

YARIM KALAN PLANLARI

Turgut Özal'ın icraatçı ve reformcu karakteri, bulunduğu sembolik Cumhurbaşkanlığı makamına bir türlü sığmadı. Zaman zaman icraata müdahale etmesi muhaliflerinin devamlı diline doladığı bir konu oldu. Ancak bu konuda kendisini en çok tenkid eden Süleyman Demirel, Cumhurbaşkanı olduktan sonra, "Çankaya noterlik makamı değildir" diyecekti.

Özal, ANAP'ın başına Mesut Yılmaz'ın geçmesinden sonra kendisine yöneltilen hücumlarda, partinin kendi dönemindeki icraata sahip çıkmamasına çok üzülüyordu. Yakın çevresine devamlı olarak cumhurbaşkanlığından ayrılarak yeni bir parti kurmaktan söz açtığı iddiaları, ölümünden sonra en sık konuşulan konular arasında yer aldı. Kendisinin yapmak istediği reformların başında, "KİT'lerin ticari, sınai ve hizmet sektörlerinden çekilmesi" "Sosyal güvenlik kurumlarının devlet elinden çıkarılması" "Eğitimde köklü değişiklikler yapması" "Paralı eğitim sistemine geçilmesi", "Verdiği oranlarının düşürülmesi" "Vergi denetiminin artırılması", "Yabancı sermaye girişinin hızlandırılması", Güneydoğu probleminin sona erdirilmesi" ve "Ağır sanayiden vaz-

Bir koydu üç aldı

geçmemek" geliyordu. Şimdi bu hedefler yeni hükümetlerin icraat listelerinde yer alıyor ama kimse Özal kadar meselerin üzerine ciddi ve kesin politikalar ile gitme cesareti bulamıyor.

MALATYA'DA ÖZAL PANELİ

Öte yandan, 16 Nisan 1996'da Özal'ın ölümünün 3. yıldönümü dolayısıyla Malatya Valiliği ve İnönü Üniversitesi'nce ortaklaşa düzenlenen "Özal Döneminde Ekonomik ve Sosyal Değişimler" konulu panel yapıldı. Vali Atilla Osman Çelebioğlu, yaptığı konuşmada, "Özal bir halk çocuğuydu. Üstlendiği görevleri başarıyla yerine getirdi. Türkiye'nin yeni Turgut ÖZALLAR yetiştireceğini umut ediyorum" dedi. Bu arada, Özal'ın ölüm yıldönümü sebebiyle bugün ANAP Malatya İl Teşkilatı tarafından söğütlü Camii'nde mevlit okutulacağı bildirildi.

79 İLDEN TOPRAK GETİRTİLDİ

Anavatan Partisi Gençlik Kolları tarafından 79 ilden getirilen vatan toprağı da, 16 Nisan'da Özal'ın kabrine serpidi. Özal'ı anmak için mezarı başında toplanan ANAP'lı gençler, 8. Cumhurbaşkanı rahmetli Turgut Özal'a dua ettiler.

PAŞALI BİROL AÇLIYOR

8. Cumhurbaşkanı Turgut Özal Türk vatandaşlarının aklından bir an çıkmıyor. Bayrampaşa'da dört katlı bir mağazası olan Paşalı Birol da tam bir Özal sevdalısı. Paşalı Birol, "Özal sadece ekonomik yaşamımızı değiştirmekle kalmadı. Halkın arasında Cuma namazı kılan ilk Cumhurbaşkanı oldu. Vurulmak istendi aldırmadı, horlanmak istendi görmezden geldi. Seni çok özledim Tonton Cumhurbaşkanım" dedi.

KAYSERİ'NİN EFSANE ADAMI

OSMAN KAVUNCU

(1918 - 1966)

Hayatı ve Şahsiyeti:

Kayseri'nin yakın tarihine adını som altın harflerle yazdıran, ayrılık gayrılıksız, bütün hemşehrilerinin, tanıyanlarının kalbinde günışığında yunmuş yıkanmışçasına tertemiz bir sevgi ve saygıyla yerleşen, kökten sürme bir Kayseriliydi Osman Kavuncu (1)

Fakir fukaraya, düşkünlere ve acz içinde bulunanlara yardım etmek, hayırların en büyüğüdür. Fakat hissettirmeden yardım etmek, yardım edilenin kalbini zedeledikten, vekarını incitmeden yardım etmek, cidden güç bir şeydir.

Osman Kavuncu; sosyal davanın ve insani vecibelerin bu en ince ve en başta gelen noktasını liyakatle kavramış, bunu kendi zayıf fakat kudretli bünyesinde eriterek, adeta bir şefkat terkibi yapmıştır.

"Soluk ve kemikli yüzü, zeka ışıklarıyla dolu gözleri, bir türlü nizama girmeyen asi saçlarını düzeltmek için daima başında dolaştırdığı ince uzun parmaklı asabi elleri, hala gözlerimizin önünde. Daha çok burnundan gelirmiş gibi akislenen derin ve dolgun sesi, güldüğü zaman, çakılların üzerinden atlayan uçultulu bir su sesi ni hatırlatan kahkahası kulaklarımızda..."

Bir çelimsiz cüssesiz, doğuştan hasta adam... Ömründe kırk kiloyu hiç bir zaman aşmamış... Yemez, içmez, uyumaz da... Karanlık, uzun geceler ona aydınlık. İki saatçik kendinden geçtiği zaman bütün yorgunluğunu sırtından atar, sonra düşün, oku, çalış.

1950 de ilk defa Kayseri Belediye reisliğine seçildiği zaman bir çokları, yüzyıllarca el sürülmemiş olan bu şehre bu adam ne yapabilir diye düşündüler. Bir cüssesiz, doğuştan hasta adam. Ama adam...

Kafasında akıl var, dirayet var, düşünce var. O daracık göğsünde yürek var. Adam yüreği erkek yüreği... İncecik kollarında Zaloğlu Rüstem'in kuvveti var. O kafa ile o yürek ve kollar Kayseri'nin altını üstüne getirdi. Asfalt caddeler, meydanlar, çarşılar, apartmanlar, blokevler, kooperatifler, fabrikalar, tek başına çalıştığı tezgahtan müşterek atölyelerde imalata geçen sanatkarlar, elektrik ve şimdi her evin musluğundan akan su. Bugünkü Kayseri'ye modern şehir haysiyetini veren ne varsa hepsi onun kafasının, onun gayretinin, onun çalışmasının ve rta Anadolu'da şahsi ile temsil ettiği bütün Türkiye'de yaygın bir kalkınma hamlesinin eseri. (2)

Az konuşan, çok düşünen ve tipik bir "Kayseri"li olan Osman Kavuncu, (1334 H. 1918 M) yılında, Kayseri'nin Tacıkızıl Mahallesinde doğdu. Babası Sadık Efendi Hoca'nın oğlu Murat Efendi, anası ise Akçakayalızade Esat bey'in kızı Ulviye Hanım'dır.

İlk tahsile, o zaman Arap harfleriyle tedrisat gören üç yıllık "Terakki Mektebi"nde başlamış ve 4.ve 5.sınıfları İnönü İlkokulu'nda okumuştur. Orta tahsilini de önce Kız Otaokulu'nda kız ve erkek öğrencilerin ayrılması üzerine de bugünkü Kayseri Lisesi'nin orta kısmında tamamlamıştır.

(1) Muharrem Barut: Selam Kayseriliye 1977

Osman Kavuncu, Kayseri Lisesi'nden sonra İstanbul Yüksek Ekonomi ve Ticaret Okulu'ndan mezun oldu. Okulu bitirdikten hemen sonra, Kayseri Uçak Fabrikası'na Muhasebe Şefi olarak girdi.

Osman Kavuncu burada, fabrikanın muhasebe işleriyle birlikte memlekette olup bitenlerin de muhasebesini yapıyor ve şahidi olduğu, ya da duyduğu haksızlıklar karşısında elinden bir şey gelmediği için, adeta kendisini yiyip bitiriyordu.

Herşeyi göze alarak, bütün kötüler ve kötülüklerle mücadele edecekti. Bunda kesin kararlıydı.

İşte böyle ulvî duygular içinde, kısa bir süre önce başladığı Uçak Fabrikası'ndaki görevinden istifa ederek, siyasi 'Doğru Yol' gazetesini çıkarmaya başla-mıştır.

KALIBİMİZİ BASARIZ!..

Tek parti rejiminin ağır baskılarına rağmen Kavuncu, vurduğu yerden ses getirmiş ve sesini zamanın Başbakanına kadar ulaştırmasını bilmiştir.

O günlerde Kayseri'yi kasıp kavuran bir "Muhtekir Şebekesi"ni gazetesıyla ortaya çıkarmış ve Başbakan Şükrü Saraçoğlu'na bizzat giderek;

- Hırsızları Vali, Vali'yi İçişleri Bakanı himaye ediyor. Dolayısıyla İçişleri Bakanını da siz koruduğunuza göre, bizi bu hırsızlardan kim kurtaracak? diye çıkmıştır.

Saraçoğlu, küçük bir memurdan başlanılarak, kendisine kadar varılan bu ağır itham karşısında şaşırmış:

- Bunları söylemek kolay ama iddia ettiğiniz şeylerin altına imzanızı atar mısınız? diye sorunca; Kavuncu çelimsiz vücuduyla, Başbakanın masasının üzerine çekirge çevikliği ile sıçramış:

- Ne imzası Beyefendi, iddiamızın üstüne kalibimizi basarız! demişti.

1945 yılında CHP saflarında Halkevi Yönetim Kurulu üyesi olarak politikaya atıldı. 1946 yılında DP kuruluş çalışmalarında bulundu. İlk önce DP Merkez İlçe Başkanı sonra da İl Başkanı oldu.

İstanbul Hukuk Fakültesi'ni bitirdikten sonra, Almanya'da doktora kurslarını takibeden ve 1943 te Kayseri Belediye Başkanlığı'na getirilen Avukat Emin molu, gerçekten Osman Kavuncu'nun mücadele azminde ve yaşantısında son derece etkili olmuş kişilerden biridir.

Kavuncu'nun şöhretinin ilk defa yurt çapında yayılmasını sağlayan olaylardan biri de hanımını devletin arabasına bindirip, sayfiyeye gitmekte olan Valinin arabasını durdurması olmuştur.

VALİ ARABASININ ÖNÜNE GEÇİŞ:

1947 yılında Osman Kavuncu, DP saflarında hizmet ve fazilet mücadelesi vermektedir. Vali, bir sabah karısını, çocuklarını ve yakınlarını makam arabasına doldurmuş, mesire yeri olan Hisarcık'a gitmektedir. Durumdan haberdar olan Kavuncu, Vali'nin yoluna çıkar el sallar.

Vali daha önceleri "gazeteci" olarak tanıdığı bu ufak tefek adamın kendisine bir diyeceği olduğunu zannederek otomobili durdurur. Kavuncu:

- Devlet fakir fukaranın parası ile satın aldığı bu arabayı, sana gezip eğlenesin diye değil, iş göresin diye verdi. Ya karını çoluğunu - çocuğunu indirirsin, ya da beni çiğner öyle geçersin! deyip, otomobilin önüne

boyu boyunca uzanmıştı. Fakat, elbetteki 'Saltanatın' gücü, Kavuncu'yu çiğnemek cesaretini gösterememişti. (3)

İNÖNÜ'NÜN KAYSERİ'YE GELİŞİ VE GAZETECİ KAVUNCU

"1946 seçimlerinin yaklaştığı, partilerarası mücadelenin iyiden iyiye kızıştığı günlerdi. İnönü'nün Kayseri'ye geleceği dairelere yazıyla duyurulmuş, karşılamaya özen verilmesi belirtilmişti.

Ağzı var dili yok memurlar, öğretmenler, işi gücü yüzüstü bırakıp, Halkevi'nin salonunda toplanmışlardı. O zamanın demokrasisinde halk denince, hep bu bir avuç devlet kapısına bel bağlamış, sözde seçkinler kitlesi anlaşılırdı. Sabahın dokuzunda herkes yerini almıştı:

Basına ayrılan satranç masası kadar bir masada, yalnız başına Osman Kavuncu göze çarpıyordu.

Paşanın gelmesi geciktikçe gecikiyor, oturanların sabrı tükeniyor, kalkıp gitmek isteyenleri, doğal ihtiyaç sıkıntısı ile kıvrananları, görevliler, kraldan çok kral yanlısı goygoycular dışarı bırakmıyorlardı.

Saat 10 sularında, Beyaz tren'in istasyona girdiği müjdesi geldi. Bir kaynaşmadır, çalkantıdır oldu. Çok geçmedi, teşrif etmişlerdi Milli Şef. Kayserililerin gönlünü alıcı, uzun bir konuşma yapmıştı. Bu arada Osman Kavuncu'nun el kaldırdığı, söz istediği görülmüş, Paşa'nın da kalabalığın da gözleri bu eciş bücüş çelimsiz, çocuk yapılı basın temsilcisine çevrilmişti.

Kavuncu, koltuğunun altından bir litrelik şişe çıkarmış koymuştu önündeki masaya. Şişenin üstüne asılları pullu, mühürlü oldukları besbelli fotokopiler yapıştırılmıştı. Tapası kırmızı muma bulanıp, mühürlenmişti. Kavuncu:

"Paşa hazretleri, Kayserililer, aha bu şişedeki suyu içiyorlar. Bu şişedeki suyu Refik Saydam Sağlık Enstitüsü'nde tahlil ettirdim. İçinde yüze yakın sağlığa zararlı mikrop kaynaşmış. Ya bu sudan siz de için, ya da Kayserililere de içirmeyin.

Bu ricamızı gerçekleştirirseniz, yalnız oylarını değil, canlarını da verirler size hemşehrilerim."

Kavuncu'nun bu beklenmedik konuşması karşısında ortalık iyice karışmıştı. Milli Şef'in huzurunda böylesine bir cesaretle Kayserililerin en başta gelen ihtiyacının belirtilmesi son derece şaşkınlık yaratmış, fakat aynı zamanda büyük bir takdir toplamıştı.

ÖNEMLİ HİZMETLERİNDEN BAZILARI:

Osman Kavuncu'ya kadar, diğer bir çok illerimiz gibi, Kayseri'de ; taş üstünde taş konmayan, cadde ve sokakları, yazın tozdan, kışın çamurdan geçilmez bir halde yüzlerce metre mesafedeki serçe parmağı kalınlığındaki - o da çamur ve talaş akan - çeşmelerden testisini ve güğümünü doldurabilmek için kuyruğa giren, çarşı pazarı pislik içinde, evleri harap, insanları perişan, resmi daireleri izbe binalarda atalete boğulmuş bir manzara arz ediyordu.

Kavuncu, Başkanlığa başladığında, Belediyenin o zaman sadece 1 milyon lira olan (bütçesi)ni bir yıl sonra 14 milyon liraya çıkartarak, Kayseri'nin Ortaçağ manzarasından kurtarılması için büyük hamlelere

girişti.

Kavuncu, kimsenin düşünemediği, fakat meydana çıkarılınca herkese kolay gibi gelen bir çok meseleleri, kısa sürede hallediyor ve büyük eserler vücuda getiriyordu.

Ele aldığı İstimlak ve İmar Faaliyetleri ile Kayseri'nin hüviyetini değiştirmiş ve bütün Türkiye'de örnek bir belde haline gelmesini sağlamıştır.

Bir taraftan evleri istimlak edilen fakir vatandaşlara halk tipi 'Ucuz meskenler' inşaa ettirirken, bir taraftan da özel teşebbüse geniş çapta yardımcı olarak, dev müesseselerin kurulmasına ön ayak olmuştur.

İş bunlarla da bitmiyor. Devletin de Kayseri'ye geniş çapta yatırım yapması için yetkililerle temaslar yapıyor, gerekirse heyetler gönderiyordu. Bu yatırımlar arasında, bugün 570 bin ton pancar işleyerek yılda 80 bin ton şeker üreten Kayseri Şeker Fabrikası ve çeşitli kuruluşlara ait Şube ve Bölge Müdürlüklerinin birbiri ardından hizmete girmesi yer alıyordu.

Su... Su...Su...

Kavuncu'nun Kayseri'ye yaptığı hizmet ve kazandırdığı eserlerin başında, hiç şüphe yoktur ki'Su' meselesi gelmektedir.

700 yıl önce Selçuklular tarafından yapılan 'Avgun'larla şehre getirilen içme suyunu, davet ettiği mütehasşislar vasıtasıyla tevsi ederek "Gavur Harmanları" denilen mevkideki menbaları tesis etmiştir. Burada ayrıca büyük depolar inşa ederek ve anayollara döşediği geniş çapta borularla şehrin su ihtiyacını karşılamıştır.

Ta 1946 da kafasına koyduğu ve Milli Şef (!) İnönü'den çare bulunmasını istediği hizmeti, böylece kendisi ifa etmiştir. Kayseri halkını sokak çeşmelerinin mikropolu, çamurlu ve talaşlı suyundan kurtarmış, ilk defa evlere su verilmesi gibi medeni ve hayati önem taşıyan bir meseleyi halletmiştir.

Kayseri'nin ışık ve enerji ihtiyacı, 'Kayseri ve Cıvırı Elektrik T.A.Ş' tarafından 1920 yılında, Bünyan'da 90 metre yükseklikte Sarımsaklı Şelalesi üzerine kurulan 1200 litresaniyelik santraldan karşılanmakta idi.

İşte şehrin gündün güne genişlemesi ve bilhassa sanayinin gelişmesi karşısında, mevcut şebekenin ihtiyaca cevap veremeyeceğini de dikkate alan Belediye Başkanı Osman Kavuncu, Bünyan Santrali'nin tevsi ve takviyesi için Sızır suyundan istifadeyi düşünmüş ve 1954'te Sızır Hidro Elektrik Santrali'nin sözleşme ve projesini yaptırtmıştır.

Sızır Santrali, 7 yıllık bir çalışma ile 70 milyon liraya mal olmuş ve 1961'de, devrin Vali ve Belediye Başkanı Sayın Sedat Tolga tarafından hizmete açılmıştır.

Görüleceği gibi, bir ülkenin kalkınmasında başlıca unsur olan Su, Yol ve Elektrik mes'elesine Kavuncu son derece önem vermiş ve bu hizmetlerin gerçekleşmesini titizlikle takipetmiştir.

Modern şehirciliğin icaplarına uygun olarak giriştiği imar faaliyetleri esnasında, plan gereğince evleri istimlak edilen fakir vatandaşların evsiz-barksız kalmaları, başlarını sokacak yeni binalara sahip olmaları, en başta gelen kaygıları arasında idi.

Bu maksatla ilk olarak Sahabiye Mahallesi'nde çeşitli büyüklük ve tiplerde Ucuz Evler inşa ettirmiş ve mali

durumları itibarıyla kategorilere ayırdığı vatandaşlara, kur'a ile tevzi ederek onların mağdu-riyetini önlemiştir. Ayrıca, yine ucuz ve sembolik fiyatlarla arsa vererek, kooperatificiliği teşvik etmiş, toplu mesken inşaaasının gelişmesine yolaçmıştır.

Yapılan tesbit ve açıklamalara göre, Türkiye'deki kooperatifler kanalıyla inşaa edilen sosyal meskenler için Sosyal Sigortalar Kurumu tarafından yapılan kredi yardımlarının aslan payını haklı olarak hep Kayseri almıştır.

Kavuncu, dernekler ve şahıslar vasıtasıyla yaptırılacak ilk ve ortaokullarla, liselere çok az fiyatlarla arsa vermiş. Kanunla ve devletin yardımıyla kurulan 'Kimsesiz ve Korunmaya Muhtaç Çocukları' Yetiştirme Yurtları için de gerekli arsaları bu kurumlara ücretsiz olarak tahsis etmiştir.

Fakir-fukaraya düşkünlere ve acz içinde bulunanlara yardım etmek, hayırların en büyüğüdür.

Fakat hissettirmeden yardım etmek, yardım edilen kalbini zedelemeyen, vekarını incitmeden yardım etmek cidden güç bir şeydir.

Osman Kavuncu, sosyal davanın ve insani vecibelerin bu en ince ve en başta gelen noktasını liyakatle kavramış, bunu kendi zayıf fakat kudretli bünyesinde eriterek adeta bir şefkat terkibi yapmıştır.

Bu insani vecibelerin bir icabı olarak mahalle mahalle ekipler kurulmuş, fakir vatandaşlara kışın ücretsiz odun kömür, Ramazanda yağ, un şeker gibi yakacak ve yiyecek maddeleri dağıtılmıştır.

Kavuncu'ya göre, bir şehrin medeni seviyesi halkının ölümlerine ve mezarlarına gösterdiği itina ve saygı ile ölçülür. Bu itibarla;

"Dünyada mekan, ahirette iman" sözündeki ınceliği ruhuna iyice sindiren Kavuncu, vatandaşların birer ev sahibi olabilmesi için sarfettiği gayretin onların ahret hazırlığı için de göstermiş ve bugün en güzel park yerlerinden daha renkli ve dinlendirici bir tarzda tanzim olunan "Şehrin Mezarlığı" nı vücuda getirmiştir.

Bir taraftan, "Sanayi Bölgesi" gibi endüstrinin gelişmesi için büyük yatırımlara girişirken, bir taraftan da gençliğin sosyal ve kültürel alanlardaki ihtiyaçlarına cevap verecek tesisler vücuda getiriyordu.

Bunların en önemlilerinden birisi, "Şehir Stadyumu" için Sivas Caddesi üzerindeki geniş alanı istimlakı ve Beden Terbiyesi'ne tahsisidir.

At yarışlarından kayakçılığa kadar sporun hemen her dalına karşı özel bir merakı vardı. Ve bu sporların gelişmesi yolunda belediyece gerekli teşebbüs ve yardımları sağlamayı ihmal etmiyordu.

Kayseri'de zaman zaman at yarışları düzenlenmesi ve Erciyes Telesiyej Tesisleri'nin yapımına başlanması hep Kavuncu'nun direktif ve gayretleriyle gerçekleşmiştir.

Türk tarihine kültür ve sanat eserlerine karşı büyük bir hayranlık ve saygı duyduğunu belirttiğimiz Osman Kavuncu, eski eserlerin korunması ve onarılmasına, etraflarının açılarak tanzim edilmesine son derece önem vermiş, eski Türk mimarisinin ve medeniyetinin gözleri ve gönülleri doyuran muhteşem eserlerini yeniden ihya etmiştir.

Her şeyin gönlünce olması için fakir fukaranın

duasını alan Kavuncu'nun her tuttuğu altın oluyor, başvurduğu dilek de, bulunduğu her mercide mutlaka müspet sonuçlar elde ediyordu. Karayolları, İller Bankası gibi kuruluşlardan istediği yardımı kolayca sağlayabiliyordu.

Bilindiği gibi umumi Hıfzıssıhha ve Belediyeler Kanunu, nüfusu on binden fazla olan şehir ve kasabalar-daki hayvan ahırlarının şehir dışına çıkarılmasına amirdir. Şehrin pislik ve kokudan temizlenmesi dolayısıyla halkın sağlığı yönünden büyük önem taşıyan bu hususun halli için Kavuncu, zamanında besicilik ve tarımla uğraşan hayvan sahiplerine belediyece Erkilet ve Argıncık yolları üzerinde gösterilen alanlarda modern tipteki Yeni Çandır ve Yeni Pervane köyleri teşekkül ettirilmiştir.

Mevzuata göre, Ziraat Bankası ancak köylerdeki hayvan sahiplerine kredi verdiği içindir ki, yeni teşekkül eden bu mahallelere "Köy" ismi verilerek ahırlarını şehir dışına nakleden vatandaşlara ayrıca 20 yıl süre ile yeteri kadar kredi de sağlanmıştır.

Onun bir başka üstün meziyeti de teknik ve bilim adamlarının görüş ve fikirlerine büyük değer vermesi ve saygı duyması idi.

Bütün bunlara rağmen Kayseri'nin maddi ve manevi varlığını elinde yoğuran Osman Kavuncu'nun büyüklüğü Kayseri'de yarattığı nesillerin gölgesinde oturacağı eserler değildir. Kayseri'nin dışında muvaffak işadamları olan, Kayseri'liyi, Kayseri'de de muvaffak kalan ortamı yaratmasındandır.

Ve gerçekten bir insanın, bir vilayet halkını bu kadar etkilediği nadir görülmüştür.

Bu yorulmak bilmeyen gayretin nasıl bir sevgi ile kucaklandığını ve hemşehri kalplerin onunla beraber çarptığına her gün yüzlerce misal görülmüyordu. O bu sevgi tezahüründen gurur duymuyor, alkış ve takdirlerle tatlı bir tebessümle mukabele ederek, hak bildiği yolda durmadan ilerliyordu. Menderes, Kavuncu'yu kucaklayıp halka takdim ediyordu.

1957 seçimlerinin arifesinde, rahmetli Adnan Menderes, Cumhuriyet alanındaki Merkez Lokantasının balkonundan Kayserililere hitap etmişti. Menderes'in konuşmasından sonra onbinlerce Kayserili, Kavuncu... Kavuncu diye tempo tutturmuştu.

Topluluk karşısında konuşmaktan çekinen Kavuncu, Merkez Lokantasının bir köşesine sinmiş, coşkun tezahüratın dinmesini bekliyordu ki; Menderes birden kendisini kucaklayıp balkona çıkararak,

'İşte medar-ı iftiharınız Kavuncu' diye takdim etmişti.

Fakat Kavuncu'nun tek kelime konuşmadığı halde, koca meydan alkış tufanından adeta yıkılmıştı. Hayatta pek az faniye nasip olan bu engin muhabbet ve sevgi tezahürünün heyecanıyla Kavuncu, Menderes'in kollarında uçacak gibiydi. Bu ulvi manzara karşısında gözleri dolan Adnan Menderes'in son sözleri şöyle olmuştu:

'Hizmet ve takdirin emsalsiz örneğini gösteren asil Kayserili yurttaşlarımı gönülden kutluyorum. Allaha emanet olunuz.'

27 Ekim 1957 yılında yapılan seçimlerde milletvekili seçilen ve 1960 yılına kadar bu göreve devam

eden Osman Kavuncu, daha sonra İlimizde sigortacılık işinde faaliyet göstermiştir.

VEFATI: 11 KASIM 1966

Üstün bir zeka, engin bir gönül ve hassas bir kalbin sahibi olan Osman Kavuncu'nun narin bünyesi ta çocukluğunda, hatta doğumundan beri çektiği acılara ve yorgunluğa azimle direnmiş, fakat özellikle 27 Mayıs İhtilalinden sonra maruz kaldığı ıstıraba 7 yıl bile tahammül edememiştir.

Hayatında en büyük ızdırabı memlekete hizmetten men edilmiş olduğu zaman duyan Kavuncu'nun Yassıada'dan sevk edildiği Kayseri Cezaevi'nde başlayan ve günden güne artan hastalığı bir türlü şifa bulmuyordu. Nihayet 11 Kasım 1966 Cuma günü saat 19.20'de Kayseri Cumhuriyet mahallesi'ndeki evinde kalp yetersizliğinden hayata gözlerini yumdu.

Müdavi hekimlerinden sayın Doktor Mustafa Mihçioğlu'nun ifade ettiğine göre;

Kavuncu, başucunda Kur'anı Kerim ve dilinde Zikrullah olduğu halde tam bir 'hüs-ü hatime' ile ruhunu Rahman'a teslim etmiştir.

Cumartesi günü yapılan muhteşem cenaze töreninde Ankara ve İstanbul'dan gelen yakınları, tanıdıkları, eski ve yeni parlamento üyeleriyle işini gücünü bırakan binlerce Kayserili hazır bulunmuş ve Türk Bayrağı ile örtülü tabutu eller üzerinde taşınarak, şehir mezarlığındaki ebedi istirahatgahına tevdi olunmuştur.

Başta eski Reiscumhur Celal Bayar ve Başbakan Süleyman Demirel olmak üzere yüzlerce devlet erkani ve zevat güller ve karanfillerle örülü sevgi çelenkleri göndermiş, onbinlerce Kayserili onun beldelerine yapmış olduğu büyük hizmetlere karşı duyduğu minnet ve şükran hislerini cenaze törenine katılmak suretiyle ifadeye çalışıyordu.

Ve Kavuncu, her karış toprağında alın teriyle yapılmış sayısız eserlerinin bulunduğu Kayseri'de asil hemşehrilerinin elleriyle yine onların vefalı kalplerine gömülüyordu.

Kavuncu'nun "Devlet fakir fukaranın parasıyla satın aldığı arabayı sana gezip eğlensin diye değil, iş göresin diye verdi. Ya karını, çocuğu-çocuğunu indirirsin, ya da beni çiğner öyle geçersin" deyip, otomobilinin önüne boylu boyunca uzandığı valiler, bugün unutulmuştur.

Ve 27 Mayıs İhtilali'nden sonra onun hizmetlerini adeta suç unsuru, eserlerini de aleyhinde birer delil telakki etmeye çalışanlar, bugün mahçubiyetten erir ve helak olur hale düşmüşlerdir. Ama Kavuncu, kadirşinas gönüllerde bayrak bayrak, meşale meşale yaşamaya devam etmektedir.

Kavuncu, hayatının en verimli çağında, 48 yaşında iken dünyadan murat almadan gitti. Doktorlar evlenmesine müsaade etmemişlerdi. Bunun için de arkasında bir evlat bırakamadı. Ama ne gam? Onun Kayseri'nin her köşesinde saymakla bitmeyen ve hiç bir şeyle ölçülemeyecek değerdeki muhteşem eserleri kendisini ebediyen yaşatmaya yetecek ve gelecek her nesil Osman Kavuncu adını minnet ve hayırla yadedecektir.

KAYSERİ LİSESİ MEZUNU

İZ BIRAKANLARDAN...

Kayseri Belediye eski Başkanı H. Mehmet Çalık makamında görülüyor

MEHMET ÇALIK

(1910 - 1976)

1910 yılında Kayseri'de doğdu. İlköğrenimini ve lise tahsilini burada tamamladı. Özel dini eğitim gördü ve Kur'anı Kerim'i ezberledi. Bir süre ticaretle uğraştı. Sonra politikaya atıldı. 1963 yılında Belediye Başkanı seçildi. 10 yıl bu hizmette kaldı. Kayseri, Mehmet Çalık'ın Belediye Başkanlığı döneminde modern şehirleşmenin alt yapısına kavuştu. Şehrin o tarihe kadar gelen su şebekesini genişletti. Yollarını modernleştirdi. Özellikle kanalizasyon projesini hallederek, Kayseri'yi zararlı haşereden kurtardı.

Mehmet Çalık, Belediye Başkanlığı döneminde kendine has özel bir sistemle yürüttü. Elinde çatal bir çubukla, yeraltındaki suları keşfetme gibi özel bir yeteneği vardı. Bu sayede, Erciyes'in eriyen karlarını bugünkü şehir mezarlığının altında oluşturduğu nehri buldu. Germir altındaki su denizini keşfetti ve bu iki yerden şehre yüzlerce yıl yetebilecek su kaynaklarını ortaya çıkardı.

Çalık'ın bu hizmetlerden daha önemlisi de, şehir içerisinde bulunan bütün tarihi camilerin etrafını açması oldu. Bu camilerin çevresindeki evleri istimlak ederek, buraları yeşil sahalara dönüştürdü ve ayrıca her caminin önüne modern görünümlü ve klasik tarzda şadırvanlar inşaa etti. Kendisi, "Camilerimiz ata yadigarı eserlerdir. Onlar yapmışlar, bizler

koruyup hemde ihya etmeliyiz." derdi. Bununla da yetinmez ve şunları sık sık tekrarlarıdı:

"Camilerimiz dışıyla olduğu kadar içiyle de bizimdir. Oralarda insanımızın mayasını halî hamur eder iyi müslümanlar olarak camiden çıkarırsak, cemiyette kötülük kalmaz!"

Çok iyi Kur'an okuyan ve aynı zamanda okuduğunu Türkçe'ye de tercüme edebilen Çalık, 1960 ihtilalinden sonra tutuklanınca cezaevinde uzlet hayatı yaşadı. Dışarı çıktıktan sonra da, olacak olayları gününden evvel haber verecek bir sezgi kabiliyetine ulaştı.

Kayseri'nin modernleşmesinde imzası bulunan Mehmet Çalık, Yüksek İslam Enstitüsü'nün bugünkü yerine yapılması hususunda arsa istimlak ederek yardımcı oldu. O, ülkemizin geleceğinde Din adamlarının önemli paya sahip olması gerektiğine inanıyor ve "Din'i avamın yanlış Telakkisinden kurtaracak kadrolar olmazsa, din hayatımızda etkili ve yönlendiricilik fonksiyonunu ortaya koyamaz" diyordu.

Şehri muhitten merkeze doğru büyütme gibi bir idaeî vardı. Bunun için de Kavakyazısı'nı ve Pervaneyazısı'nı iskana açtı. Şehri Doğu'da ve Batı'da geniş alanlara yaydı.

Dürüstü. Tavizsizdi. İnandığı doğrulardan ayrılmaz, bunun içinde kırılan gücenenlere aldırmazdı. "Her şey önce Türkiye, sonra Kayseri içindir." gibi felsefesi vardı. Rahatsızlığına rağmen çalışmaktan yılmazdı. Belediye Başkanlığı döneminde Kayseri'nin imar planını yaptı ve mücavir alanları belirleyerek, şehrin nifai ufkunu tayin etti.

Belediye Başkanlığı döneminde, onunla hizmet veren bir görevli şunları anlattı:

"Göreve seçildikten sonra Belediye Meclisi'nin ilk toplantısında maaş almayacağını söyledi. Ancak Meclis Üyeleri bunu kabullenmediler. (Siz almayabilirsiniz. Sizden sonra geleni de manevi baskı altına almalıyım. Çünkü bu bir hizmet karşılığıdır. Devlet bu imkanı veriyorsa, sizde bu parayı alacaksınız. Alın başka bir şekilde değerlendirin, hayır kurumlarına verin. Orası size aittir.) gibi sözler ettiler. Bunun üzerine maaşı aldı. Her aybaşı da bu maaşı düzenli olarak bir hesaba yatırmamı emretti. Bende götürüp paraları banka hesabına aktardım. Bir gün kendisine bunu sorduğumda evvela Meclis'te geçen olayı anlattı. Meclis Üyeleri'nin yukarıda söylediğimiz itirazlarını belirtti, arkasından da şunları söyledi, "Evladım, benim paraya ihtiyacım yok, görüyorsun, yarım yamalak bir adamım. Ama benim şehirciliğe kafam çalışıyor. Yarın öldüğümde huzuru ilahî'de Allah'ü Teala bana, "Ben sana insanlara bu alanda hizmet kabiliyeti verdim. Niye kullanmadın?" diye sorarsa, cevapsiz kalmayayım diye Belediye Başkanlığı'na talip oldum. Değilse, benim hamdolsun ışikten -pastırma, sucuk atölyesi- yeterli gelirim var. Ben onunla yetiniyorum. Maaşımı da geri belediyenin hesabına yatırıyorum." dedi.

1976 yılında vefat etti. Kayseri'li kendisine büyük bir cenaze töreni düzenledi ve Asri Mezarlık'ta ebedi istirahatgahına tevdi etti.

1963 ve 1968 seçimleriyle, iki kez Belediye Başkanlığı'na seçilen Mehmet Çalık, şehrimiz esnaf- larından Çalıkzade Emin Bey'in oğludur. 1912 Kayse- ri doğumlu olup, İmam Sultan Medresesi'nden sonra girdiği Kayseri Lisesi'nden 1932 - 1933 öğretim yılında mezun olmuştur. Genç yaşta, kardeşleriyle birlikte kurduğu kolektif şirketle ticaret hayatına atılmış, 1972'de şirketin dağılmasıyla ticaret hayatından çekilmiştir.

1946 yılında, Demokrat Parti'de görev alan Çalık, bu görevini 1960 yılına kadar, partinin çeşitli kade- melerinde sürdürmüştür. 1960 ihtilaliyle, çeşitli iftira ve isnatlarla nezarete alınıp, 77 gün tutuklu kaldıktan sonra suçsuzluğu sabit görüldüğünden ser- best bırakılmıştır. Bu arada gayrimeşru edinilmiş ser- vetine rastlanmadığından, menkul ve gayrimenkulleri üzerine konulan tedbirler kaldırılarak, soruşturmaya gerek olma-duğuna Yüksek Soruşturma Kurulu'nca karar verilmiştir.

Adalet Partisi'nin kurulması üzerine partinin İ- dare Kurulu üyeliği ve Hakem Kurulu Başkanlığı'na se- çilerek, bu görevlerini iki devre halinde, 10 yıl sürdürmüştür.

Üst üste 2 devre (1963 - 1973 arası) belediye başkanlığından sonra, yeniden A.P. den aday olması, parti içi anlaşmazlıklara neden olduğundan, bağımsız aday olarak katıldığı 1973 seçimlerini CHP adayı Niyazi Bahçecioğlu'na kaptırdı. Bu onun siya- sal hayatının sonu oldu. Uzun yıllar, çeşitli kuru- luşlarda sürekli görevlerde bulunması, sağlığını iyice sarsmıştı. Seçim sırasında yakalandığı amansız hastalık (Zatürre) ise, yakasını bir türlü

birakmıyordu. Tedavi için gittiği Ankara'da 1976 yılında vefat eden Çalık, Kayseri'de toprağa verildi.

1960 ihtilalinden sonra, askeri yönetimle yönetilen Belediyede, 1963 seçimiyle sivil yönetime geçildi- ğinde, belde iş hizmetlerinin tamamen aksadığı, hatta felç duruma geldiği görülmüştür. Birçok kişi (avukat- lar) alacaklarına karşılık, belediye mallarına haciz koydurtmuş, sanayi esnafı parasını alamadığı gerekçesiyle yedek parça vermez olmuştur. Araç ve gereçler ise, parasızlıktan çalışamaz durumdaydı.

Bu ortamda göreve gelen Çalık, sorunların zorluğunu biliyordu. Şartlar ne olursa olsun, kendine güvenip başaracağına inanıyordu. Belediyeden ala- caklı olan kişilerle görüşerek, belediye malları üzerine konulan haciz kararlarını kaldırttı. Ardından, yeni gelir kaynakları ve şehrin sağlıklı bir şekilde gelişimini sağ- lamak amacıyla, istimlaklerle, belediyenin borçlarını ödediği gibi, sosyal hizmetlerin aksamadan yürütül-mesine ve yapılmasına da, hızla devam ediyordu.

Başkanlığının ilk yıllarında, halkın alışlagelmış usulüne yabancı gelen istimlak şekli uygulanmıştı. Evleri istimlak edilen bir kaç aileye, bir parsel veri- liyordu. Böylece şehrimizde ilk defa arsa karşılığı daire yapımına, müteahhitlerce başlanmış oldu. Büyük şehirlerde daire karşılığı arsa alımı, daha önceleri başlamış olmasına rağmen, ilimizde, 1964 yılında başlıyordu. Halkımıza yabancı gelen bu usul, günümüzde normal karşılanmaktadır. Sicimoğlu Ka- vuncu zamanında ise, istimlaklerde borçlandırmak su- retiyle, belediyece yapılan binalardan daire veriliyo- du. Böylece, kimse açıkta kalmadığı gibi, istimlak paralarını yiyip, evsiz kalmaları da önleniyordu. Bir kaç yıl sonra Çalık da aynı yöntemi uygulamaya başladı. İsteyene para, arsa ya da ev veriyordu. Küçük Mustafa Mahallesi ve İstanbul Caddesinde yüzlerce daire yaptırıp, kimseyi açıkta bırakmadı. 10 yıllık başkanlığı süresince, tek bir kişi bile istimlakten dolayı mağdur edilmemiş, hepsi de modern evlere kavuşmuştur.

Şehrin temizlik, su, sağlık, kanalizasyon, ulaşım, gecekondular, sosyal tesisler, imar uygulaması ... gibi çeşitli sorunlarına eğilen Çalık, bunların büyük bir kısmını başarmıştır. Göreve geldiği yıllarda, belediye de, günün koşullarına uygun doğru dürüst dolap, masa ve sandalye yoktu. Hepsini de yıpranmış, kul- lanılamayacak durumdaydı. Özellikle evrak dolap- larının durumu içler acısıydı. İçerisinde fareler kol ge- ziyordu. Arşiv diye bir şey yoktu. Aranılan evrakları bulmak pek kolay olmuyordu. Çalık, belediye içerisinden ne kadar masa, sandalye ve dolap varsa hepsini değiştirdi. Günün koşullarına uygun çelik dolap, masa ve koltuklarla belediyeyi donattı.

Halk sağlığı ve şehrin güzel görünümü bakımından önemli bir yeri olan temizlik işlerine köklü çözümler getirmeye çalıştı. O güne değin Temizlik memurluğu tarafından yürütülen bu çalışmalar, ilkel, tahta arabalarla yapılıyor ve toplanan çöplerle pislik- ler, şehrin yakın yerlerine dökülüyordu. Bunların ko- kuları ise çevreyi rahatsız ettiği gibi, halk sağlığını da tehdit ediyordu. Sorunlara köklü çözüm arayan Çalık, adı geçen arabaları kaldırıp, yerine modern, motorlu araç ve gereçleri almak suretiyle teşkilatı güçlendirdi. Dar sokaklara girebilmesi için, 20 kadar motoguzzi aldı. Temizlik araçlarının sayısını 63'e çıkararak, şehirde biriken çöpleri günü güne kaldırtmayı başardı. Yeniden oluşturduğu Temizlik

Müdürlüğü kadrosuna Zabıta Müdürü Ömer Ender'i atadı. Temizlik Müdürlüğü'nün başarılı çalışmaları sonucu, şehrimiz, Türkiye'nin en temiz şehirleri arasındaki yerini, kısa zamanda almayı başardı. Ayrıca, şehre epeyce uzak olan Eskişehir sirtlarındaki istimal edilen yer, şehir çöplüğü olarak kullanılmaya başlandı. Hergün ilaçlanmakta olan bu yere, şimdi de çöp dökümü devam etmektedir.

O yıllarda şehir içi ulaşımında kullanılan otobüsler, halkın ihtiyaçlarına cevap verebilecek durumda değildi, çok yetersizdi. Üstelik, sanayide tamir edilen bu araç ve gereçler için milyonlarca lira dışarıya ödenmekteydi. Açıkta kaderiyle başbaşa bırakılan otobüsleri, kişin çalıştırıp, sefere koymak mümkün olmuyordu. Bu nedenle, halk sıkıntı içindeydi. Bu soruna da el atan Çalık, bugünkü modern, Belediye Otobüs ve Tamirhanesini yaptırarak, şehrin ulaşımını büyük ölçüde rahatlatmıştır. İlk hamlede 30 kadar Bussing, daha sonra da 25 adet Mercedes otobüs alınarak, halkın hizmetine sunulmuştur.

3 arazöz ve 13 kişiden oluşan İtfaiye Teşkilatını da, modern araç ve gereçlerle donatıp, görevlilerin sayısını artırarak, tamirhane içerisindeki şimdiki modern binasını yaptırdı. Arazözlerin sayısını 10'a çıkardığı gibi, su baskınlarına karşı motopompalar ile köpüklü su atan araçlar aldı. En önemlisi de apartmanlarda çıkan yangınlarda kullanılmak üzere otomatik yangın merdivenini alarak, hizmete sokmasıdır. İtfaiye Amirliği kadrosunu değiştirip, müdürlük ihdas etti. Ayrıca, personelin sayısını 96'ya çıkararak 3 vardiye halinde çalışmalarını sağladı.

Talas caddesi üzerinde kurduğu asfalt şantiyesi sayesinde şehrin alan ve caddelerinin asfaltlanmasını sağlayan Çalık, kanalizasyon sorununa da eğilerek, halkın unutamayacağı bir hizmeti gerçekleştirmiştir.

ŞEHİR KANALİZASYONU

Zamanın muhalif ve iktidarına mensup kişilerce gereksiz görülen, hatta alay konusu yapılan şehir kanalizasyonunun yapımını engellemeye kimsenin gücü yetmedi. Bir ırmak görüntüsü veren ve içerisinde kamyonların dahi geçebileceği ana kanallar tamamlanınca, kendini kötüleyen kişilerin çamurlu ve kazuratlı akan kirli sularını suratlarına çarparak, ters gören gözleri, yalan söyleyen ağızları kirletmesini bildi. Kanalizasyon hizmetlerinde kullanılmak üzere, modern araç ve gereçler satın alarak, işin daha çabuk ve sağlıklı yapılmasını sağladı. Temizlik işleri gibi, Fen işlerini de her türlü araç ve gereçlerle donatarak, bugünkü duruma getirmeyi başardı. Buldozer, Pocklayin, Lodger, Matkap, Silindir, Kompresör, Finişer, Dampirli kamyonlar... gibi araç ve gereçlerle insan gücünün üstesinden gelemeyeceği hizmetler gerçekleştirildi. Kanalizasyonda kullanılan kalıplar ve alınan makinalarla, belediyece imal edilen büzler, ekonomik yönden çok yarar sağlamıştır. Bugün kanalizasyon yapılmamış olsaydı, şehrin sağlık açısından terkedilmesi gerekecekti.

O yıllarda giderleri olmayan hamam ayaklarının tıkanarak çalışamaz hale gelmesi, cadde ve sokakların sık sık eşilerek yeniden yapılmasını gerektirdiği gibi bahçe ve kuyulara karışan bu sular, halk sağlığını da tehdit etmekteydi.

Bu durumlarıyla güzel bir görünüm arzuetmeyen şehrimiz hamam ayakları şöyleydi:

Deveci ve Caferbey hamamlarının gideri yoktu. Yanındaki bahçelere ve özel açılmış kuyulara dökü-

lürdü.

Hunat ve Sultan Hamamlarının ayağı, Sahabiye ve Yenimahalle'den geçtikten sonra, Sarımsaklı suyuna dökülürdü.

Camiikebir, Sirlik ve Paşa Hamamlarının ayağı da, Düvenönü'nde, Kadı ve Selahaddin Hamamlarının ayağı ise, İnönü ve Atatürk Bulvarlarını izleyerek, şimdiki Gazi Osman Köprüsü'nden geçip, Sarımsaklı suyuna dökülürdü.

Gülele Hamamının ayağı, Bozatlıpaşa Mahallesi ve Reşadiye Karakolu yanından geçerek, garaj yerinde, diğer hamam ayaklarıyla birleşirdi.

Adı geçen hamam ayaklarına bağlanan evlerin foseptikleri tıkanmalara neden olduğundan, cadde ve sokakların yeniden açılıp yapılması, şehrin görünümü ile havasını etkilediği gibi, fabrikaların pis suları da civardaki tarlalara akıtılmaktaydı. Şehir kanalizasyonunun yapılmasıyla, tüm bu sorunlar ortadan kaldırılmış oldu. Toprak altında kalan bu şahaser, Kayseri Belediyesi ile onun Başkanı Mehmet Çalık'ın imzasını taşımaktadır.

SU

Kavuncu zamanında çözümlenmiş olan su sorunu, hızla gelişen kentimizin ihtiyacına, zamanla cevap veremez duruma gelmişti. Nüfusu 100.000'i aşan illerin su şebekesi devletçe yapılacağı öngörülmekteydi. Çalık'ın İller Bankası'ndan getirttiği uzmanların etüdüne göre, isale hatlarıyla birlikte şehrin su şebekesi için 40 milyon lira harcanması gerekecekti. Hemen teşebbüse geçildi ama, devlet işi epeyce zaman alacağı, dolayısıyla, halkın zor durumda kalacağı düşüncesiyle, belediyenin kendi imkanlarıyla işe başlandı. Germiraltı Gavur Harmanları'nda yapılan hafriyatlarla çıkarılan büyük su kaynakları birleştirilerek ana suya katıldı. Böylece de, şehrin su kapasitesi iki misline çıkarıldı. Bütün bunlar, kolay olmayan bir yatırımdı. Çalışmalar, aylar yıllar aldı ama, istenilen sonuca ulaşıldı. Çalık, su işine çok meraklıydı. Her gün sabahın erken saatlerinde suyun başına gider, o meşhur çubuğu ile su arardı. Saatlerce, işçilerin başında durur, onların çalışmalarını yakından izlerdi. Gerek suyun bağlantısı, gerekse kanalizasyonun açılışı töreninde bulunan davetlilerle uzmanlar, belediyenin kendi olanakları ile bu büyük yatırımı gerçekleştirmesinden dolayı Çalık'a duydukları hayranlığı, şükran duygularıyla belirtmişlerdir.

FUAR

Onun bu devrede başardığı önemli hizmetlerden biri de Garipçorak semtinde istimal edilen geniş bir alanda yaptırılan fuarın, 10 Temmuz 1976 yılında Anadolu Fuarı adıyla hizmete açılmış olmasıdır. Turizm ve ekonomik açıdan şehrimize büyük katkısı olan fuar, aynı zamanda halkın bir mesire ve eğlence yeri haline gelmiş durumdadır.

DİĞER İCRAATLAR:

Anadolu Fuarı, Huzurevi, Beştepeler, Su Depoları ve Şehir Şebekesi, Şehir Elektrik Şebekesi, Şehir Terminali, Oto Sanayi Sitesi, Belediye Tamirhanesi, İtfaiye Bina ve Lojmanları, Müftülük Binası, Şadırvanlar, Hisarcık Köprüsü, Yeraltı Çarşısı ve Geçitleri ile şehircilik anlayışına uygun modern yeni mahallelerin oluşumu onun hizmetleri arasında sayılabilir. Kavakyazısın da Fevziçakmak ve Mimar Sinan; Ali Cafer'de Kılıçaslan; Beşparmak'ta Şirin ve 200 Evler; Çorakçılar'da Küçük Mustafa ve Hürriyet;

Keykubat'ta Şeker Evleri; Çevreyol'da Servet Evleri ile DDY Sitesi; Hava İkmal'de Esenyurt Mahallesi, onun başarılı çalışmaları sonucu bugünkü durumuna gelmiştir.

Gecekondu semtlerine ise su, elektrik, yol ve otobüs gibi gerekli hizmetler, imkanlar elverdiği ölçüde götürülerek, halkın mağdur edilmesi önlenmiştir.

Şehrin önemli yerlerine özellikle Camii yakınlarına yaptırılan tuvaletlerle de adından çok söz ettiren başkana, halk bu hizmetlerinden dolayı Şadırvan Mehmet adını takmıştı. Hacıkılıç, Mimarşinan, İki kapılı, Yanıkoğlu, Hunat Camii ve Ulu Camii yanındaki şadırvanlı tuvaletlerle, diğerleri (Sanayi, Düvenönü, Seyyidi Burhanettin Tuvaleti) ihale yoluyla inşaa edilmiştir. İki Kapılı Camii yanındaki tuvalet ile şadırvanın yapım masrafı, şehrimiz tüccarlarından Bekir Tekçe tarafından karşılanmıştır. Seyyid Burhanettin mezarlığı yanındaki tuvaleti de Eczacı Hazım Gönen hayrına damadı Avukat Mehmet Özateş yaptırmıştır. Bütün tuvalet ve şadırvanların plan ve projeleri ise Belediye Fen İşleri Müdürü Muzaffer Yerlikhan tarafından çizilmiştir.

Yeraltı yaya geçitleriyle köprü yapımına da önem veren Çalık, Erciyes Yolu üzerinde bulunan Hisarcık Köprüsünü yaptırmakla, hizmete sokmuştur. Adı geçen köprü 8.30 m. yüksekliğinde, 10 metre genişliğinde, 62 metre uzunluğunda olup, yapımında hiç demir kullanılmamıştır. Toroz sistemiyle, tol biçiminde yapılan köprünün üzeri, yaklaşık olarak 20 metre yüksekliğindeki toprakla doldurularak, engebelikler düzeltilmiştir. Dolgu için 9 milyar (1969 raycine göre) liralık harç fiyat toprağı döküldüğü tahmin edilen köprünün hizmete açılmasıyla, tehlike arz eden eski yol tarihe karışmış, insanlara yol güvencesi ve ulaşım kolaylığı sağlanmıştır.

Onun her eseri, memleketin gerçek ihtiyaçlarına cevap veren birer dev eser niteliğindedir. İşte, bunlardan birisi de, kimsesiz yoksul insanları, huzur içinde barındırmak amacıyla, Karpuzatan semtinde, Erkilet yolu üzerinde inşa edilmiş olan Huzurevi (Darülaceze)'dir. Geniş bir alan üzerine kurulu bu sıcak yuvada bugün yüzlerce kimsesiz, yoksul kişi, mutlu bir şekilde, güven içerisinde yaşamını sürdürmektedir.

1973 seçimleriyle göreve gelen CHP Meclis Encümenince, iki kapılı şadırvanını yıktırma kararı alınmış ve o müstesna eser tamamen yıktırılmıştır. Böylece eser eski güzelliğini kaybetti. Oysa burası şehir halkı ile kale esnafını büyük ölçüde rahatlatacağı düşüncesiyle yaptırılmıştı. Bilindiği gibi kale içerisindeki tuvaletin gideri yoktu. Sık sık tıkanmalara ve foseptik kanalları gibi pisliklerin açıkta birikmesine neden olurdu. Halk sağlığı açısından da zararlı olan bu durumu önlemek için Çalık, Kalenin Bürüngüz Camiisine bakan alt duvarını kompresörle kırdırarak, büzlerle kale tuvaletin ayağını, iki kapılı tuvaletin kanalına bağlatmıştı.

Halkın sağlığı ve eğitimi için gerekli olan sosyal tesislerin kurulması amacıyla Tıp Fakültesi arsasını istimlak eden Çalık, bugünkü eserin meydana gelmesine öncülük etmiştir. Sadece, fakülte arsasını istimlak etmekle yetinmeyip, geleceği düşünerek, Talas Köprüsü'ne kadar olan geniş alanı istimlak edip, ilerde yapılacak tesislere zemin hazırlamıştır. Nitekim Bahçecioğlu zamanında kurulan asfalt tesisi, Çalık'ın istimlak ettiği arsa üzerine kurulmuştur. Asfalt yapımında kullanılan malzemeler, micir, yine onun is-

timlak ettiği alandan elde edilmektedir. İlahiyat Fakültesinin arsasının bir kısmı, okul arsaları, camii arsası, Kanser Hastanesi arsası, Adliye Sarayı arsası, Trafik Bürosu arsası, Çocuk Yetiştirme Yurtları arsası ve bakımı, hep onun yardımlarıyla sağlanmıştır.

Çalık, parklara da çok önem verirdi. Zamanında, Beştepelere 40.000 den fazla çam ağacı diktiler, burasını ormanlık haline getirdi. Teppe kısmına büyük bir havuz yaptırarak, borular döşettirip bütün ağaçların sulanmasını sağladı. Bir kaç yıl sonra herkesin mesire yeri olacak olan Beştepe ormanları, her Kayserilinin İftiharla konuklarını ağır layacağı asude bir yer olacaktır. Bunun dışında, Gültepe parkı tamamen yeniden yetiştirilip, duvarları çekilmiştir. Mimarşinan Parkının yeniden düzenlenmesi yapıldığı gibi, Sanayi ile Fevziçakmak semtlerine yeni parklar kazandırılmıştır. Çevreyolu üzerinde 1 milyon m²'den fazla bir alanı, park için istimlak eden (bugünkü İnönü Parkı) Çalık; camilerin etrafını düzenlemesi ve yeşillendirmesiyle de herkesin gönlünde yer etmesini bilmiştir.

İlerdeki yıllarda gerçekleştirmek üzere bazı tasarıları vardı. Bunlardan biri, Karpuzatan'da, Konya Alaattin Tepesi'ne benzer bir mesire yerini halkın hizmetine sokmaktı. Diğer ise; Battalgazi mahallesinden Beştepelere çıkacak bir yol ile, çeşitli mesire ve eğlence yerlerinin burada düzenlenmesiydi. Bu ve buna benzer tasarıları, zamanın elvermemesi nedeniyle gerçekleştirmedi.

Çalık, hizmetlerinde, daima modern şehircilik anlayışı içerisinde hareket edip, iyiyi, doğruyu ve güzeli seçmeye gayret etmiştir. Şehrin en güzide yerlerinde bulunan, harabeye çevrilmiş barakaları yıktırarak, temizletmiş; yerlerine temiz ve planlı dükkanlar yapılmasını sağlamıştır. Kamu çıkarını her şeyden üstün tutan Çalık, belediyenin gelir kaynaklarının azalmasına neden olabilecek girişimlere de anında tepkisini göstererek, önlemini almıştır.

Bilindiği gibi, Kavuncu zamanında, Kayseri Elektrik Şirketi'nin %72'si belediyeye geçmişti. TEK'ten alınan cereyanın dağıtımı, bu şirket tarafından yapıldığından, belediye gelirinin büyük bir kısmını buradan sağlıyordu. Bakanlığın kararı uyarınca, fabrikalara ve büyük işletmelere verilen cereyan, TEK'in bünyesinde toplanınca, belediyenin gelirinde büyük ölçüde azalma olacaktı. Yapılan girişimler sonuç veremeyince, Çalık belediye arsası üzerinden elektrik tellerinin geçmesine izin vermedi. Bunun üzerine, Enerji Bakanlığı, fabrikalarla ve büyük işletmelerle yaptığı anlaşmayı feshetme gereği duydu. Böylece de belediyenin gelir kaynağının azalması önlenmiş oldu.

O, görevi süresince, belediyeye partizanlığı ve politakayı sokmamaya özen göstermiş; hatta bu konuda, mensubu bulunduğu partisiyle ters düştüğü zamanlar da olmuştur. Hizmetlerinin korunmasına ve yaşamasına ayrı bir özen gösteren Çalık, eserlerinden iki Kapılı Şadırvanın yıkılmasına bir hayli üzülüp, günlerce hüzünlü yaşamıştır. Eserlerini devamlı anlatmak ister; herkesin de bundan bahsetmesini isterdi. Hatta, seçim sloganı:

"Verirsen oyunu, bu hizmet bölge gider, vermezsen oyunu vebal bizden gider" şeklindeydi.

Kendisi iyi bir belediyeciydi ama, tasvip görmeyen bir yönü vardı o da, kendi fikrinden başkasını kabul etmeyen, inatçı bir yaratılışa sahip olmasıydı.

Hürriyet

13 Haziran 1996 Perşembe Kurucusu: Sedat Simavi 1896-1963

ilk kupon bugün

KUPON KALDI
ilk 2 kupon bugün

Zakkum sürprizi

Özel: Patent hakkını karşılıksız devrettim

• Zakkumdan elde ettiği NO ekstreğine ABD'den bir süre önce aldığı patentli Avrupa Patent Ofisine tescil ettiren Dr. Ziya Özel, patent hakkını tek kuruş almıyarak devrettiğini açıkladı. Özel, "Patent hakkımın 'seraf' hakkı kapsamında kalmak koşuluyla devrettim" dedi.

Türkiye'de yıllardır tartışılan zakkumla kanser tedavi yöntemi, sonunda Amerikalıların oldu. ABD'li bir ilaç firması Dr. Ziya Özel'den ilacının patent hakkını aldı.

Ziya Özel'in zakkum ekstresi formülünün patentini devrettiği Amerikan Pharmaceutical Ventures Trust (Fiskli İlaç Yatırım) şirketinin ortaklarından Teksaslı işadami Frank Nigrella, ilacı 'büyük buluş' olarak nitelendi.

Yusuf Rozkurt Özel'a

Özel çok zengin olacak

3 AGUSTOS 1990 YIL: 8 SAYI: 31 3000 TL

nokta

ZAKKUM İLAÇ OLUYOR!

Dr. Ziya Özel'in başlattığı zakkumla kanser tedavisi sürecinde büyük sıçrama

Zakkumdan ilaç elde etme şerefi paylaşılamıyor

Doktorların birbirini üstadığı sürecin tarafları ve olayın tüm perde arkası

Büyük ilaç firmaları zakkumun peşinde

Zakkuma patent

Dr. Ziya Özel, ABD'ye patent hakkını karşılıksız devretti

Hakan TARTAN İZMİR, 12.06.90
ARAKUNCU Ziya Özel, NO ekstrelerini Kanada'dan sonradan ABD'ye Patent Ofisine tescil ettiren Dr. Ziya Özel'den ilacının patent hakkını aldı. ABD'li bir ilaç firması Dr. Ziya Özel'den ilacının patent hakkını aldı. ABD'li bir ilaç firması Dr. Ziya Özel'den ilacının patent hakkını aldı.

Alman Dergisi Quick tüm dünyaya duyurdu: "Dr. Özel, AIDS'i zakkumla yendi"

Federal Almanya'nın 750 bin tirajlı dergisi Quick, Dölnge Dergisi ile birlikte yayıncısı bir kurum, Dr. Ziya Özel'in zakkum tedavisi sayesinde AIDS'ten kurtulduğunu yazdı.

Derginin habere göre, "Türk Halkı ile birlikte hastalardan yararlanan zakkum tedavisi Berlin'de yapıldı" diye yazdı. "Bu tedavi 5 yıl önce yapıldı. Bir yıl önce bir başka dergi de yazdı: 'Haber 5'ten sayıdadır'".

Doktor Ziya Özel Kayseri Lisesi'nde okuduğu yıllarda Kanser İlacı'nı bulup günlerce, aylarca gündemde kalacağını düşünmüş müydü?.. Doktor Ziya Özel'in buluşuyla ilgili haberleri yayımlayan gazete ve dergi kopyularından bazıları...